

ARNHEMSCHE

Donderdag

COURANT.

den 23 November.

OOSTENRIJK.

Wenen, 7 November. Het schijnt, dat de Engelsche en Noord-Amerikaansche regeringen in nadere handelsbetrekkingen met Oostenrijk wenschen te treden. Van de Engelsche zijde is reeds de heer *Mac Gregor* herwaarts gezonden, om daaromtrent in beraadslagingen te komen. Van wege Amerika is de heer *Neils* hier verschenen, om zich insgelijks wegens handelsbelangen te verstaan.

RUSLAND.

De Pruisische *Staats-Zeitung* van den 18den behelst den volgenden brief uit Odessa. „Ik heb u, helaas, de treurige tijding te geven, dat gisteren in eene onze voorsteden, Moldowanka genaamd, twee plotselinge sterfgevallen voorvielen ten gevolge eener ziekte, welke eene aanstonds benoemde commissie van geneesheeren voor de pest verklaarden. Oogenblikkelijk zijn de noodige voorzigtigheids-maatregelen getroffen, en reeds zijn 17 huizen, wier bewoners, sinds gisteren, met genoemde voorstad in aanraking kwamen, gesloten en onder militaire bewaking gesteld. Heden zal ook de stad zelve, die buitendien reeds, uit hoofde van de vrijhaven, streng van de provincie afgezonderd is, gesloten, en alzoo alle gemeenschap met het overige rijk afgesneden worden.

PRUISSEN.

Berlijn. Voor eenige dagen is hier een nieuwe maatregel, nopens het toezigt over de pers, bij de reeds bestaande gevoegd. Tot nog toe was het genoeg, dat de censor de afzonderlijk bladen van elk werk met zijn *imprimatur* voorzag, waarna het geheele boek ongehinderd in den boekhandel overging. Nu is er voor elk boek in zoo ver eene dubbele censuur ingevoerd, als nog het geheele werk in zijnen samenhang den censor voor de tweede maal moet overgelegd worden, ten einde alsdan eerst het boekhandels-debiet-verlof te bekomen.

KEULEN, den 21sten November.

Zoo even ontvangen wij een *publikandum*, de dato Berlijn 15 November, geseekend door de ministers van geestelijke zaken, van justitie en van binnenlandsche zaken en politie, waarbij de Aartsbisschop van Keulen, *Clemens Augustus*, vrijheer *Dreste zu Vischering*, op last des Konings, uit zijn aartsbisdom wordt verwezen, en alle ambtsverkeer met denzelfden aan alle staats- en kerkelijke overheden streng ontzegd. Als reden wordt opgegeven een gedrag, volstrekt strijdig met de wetten der monarchie.

(Volgens eene bijzondere tijding, zou de Aartsbisschop gevatelijk van Keulen naar Berlijn vervoerd zijn.)

BEIJEREN.

Munchen, 16 November. Z. M. den Koning zal morgen voormiddag, met de gebruikelijke plegtigheden, in *allerhoogsteigen* persoon de landdag sluiten.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 11 November. Onder dagteekening van den 1sten, is het lang verwachte plakaat tot beperking der persvrijheid, gelijk die volgens de bepalingen van den 27sten September 1799 bestond, verschenen. De Provinciale Staten, aan welke het ontwerp medegedeeld was, hadden Z. M. hunnen wensch te kennen gegeven, dat er voor als nog geene nadere strafbepalingen mogten worden ingevoerd, doch de Koning heeft goedgevonden aan gemeld ontwerp kracht van wet te geven.

LONDEN, den 18den November.

Het huis der gemeenten vergadert wederom heden morgen tot de eedaflegging van een groot aantal der leden. Daar geen lid stemmen kan, alvorens deze formaliteit plaats gehad hebbe, zijn vele leden daartoe genoopt geworden in het vooruitzicht eener discussie over een amendement in de op Maandag uit te spreken troonrede. Lord *Melbourne* en lord *Russel* geven heden avond diners aan een uitgelezen aantal der voorstanders van het ministerie in beide huizen van het parlement, op welke diners de aanspraak der Koningin zal voorgelezen worden, maar tot dus verre is van den inhoud derzelve niets dan aan de ministers bekend.

De *Morning-Post* berigt dat de agenten voor de Portugesche ministers debentures ter Londensche beurs ontvangen hebben, uitdrukkelijk ter betaling der dividends, tot het bedrag van 1 millioen p. st. ofschoon de vereischte som niet meer dan 240,000 p. st. bedraagt; en de *Post* voert daarbij aan, dat zulks geschied is om eene verdere som

bijeen te brengen tot dekking der gouvernements-uitgaven, die voor het met Junij aanstaande te eindigen jaar, volgens gezegd dagblad, de inkomsten met 1,200,000 p. st. overschrijden zullen.

Een correspondent van de *Times* in Lemberg schrijft aan dat blad, dat het vroeger publiek gemaakte en door eenige dagbladen weder te-gesproken ophigten van 600 jonge meisjes uit het van 1830 revolutionnaire Polen voor het kamp bij Wosnesensk, tegen het bezoek der Duitse prinsen aldaar, werkelijk in het gezegd gedeelte van Polen; krachtens keizerlijke Ukase, en wel met de grootste wreedheid is ten strijpe gebragt, zijnde de jonge meisjes gewelddadig aan hare betrekkingen ontrukkt geworden.

PARIJS, den 17den November.

De Koning heeft uit zijne bijzondere kas eene som van 20,000 fr. gegeven, tot ondersteuning der gekwetsten en van de betrekkingen dergenen die op den togt van Konstantine gebleven zijn. De Koningin en de Prinses *Adelaide* hebben tot hetzelfde oogmerk ieder 5000 fr. bijgedragen. De Hertog van *Orleans* had reeds vroeger eene som van 10,000 fr. regstreeks naar Afrika gezonden.

— Men wil thans met zekerheid weten, dat de raad van ministers de kwestie der reductie bepaaldelijk in overweging heeft genomen, en besloten heeft, dat het ministerie de kamer met eene voordragt in dien zin zoude voorkomen. De Koning zelf, die vroeger steeds tegen dien maatregel was geweest, zou thans zijn bijzonder gevoelen hebben opgeofferd, en de minister *Lacave Laplagne* diens volgens zijn belast geworden met de aanbieding in de kamer eener voordragt van wet, krachtens welke de 5 pCt. schuldbrieven zouden worden geconverteerd of gerembouseerd, naar het verlangen der houders; gezegd ontwerp zou tevens het tijdstip en de wijze van remboursement bepalen. Ten gevolge van dien wil men, dat de heer *Rothschild* door den minister reeds zou geraadpleegd zijn over het beste plan van remboursement; eene keus was echter nog niet gedaan tusschen de vijf of zes vroeger en thans voorgeslagene plannen. Welk intusschen het voornemen zij van het bestuur, tot het eind van Januarij zal men weinig zekers van hetzelfde vernemen, want het ministerie zal zeer zeker het diepste stilzwijgen omtrent het ontwerp bewaren, tot het de voordragt bij de kamer moet doen. Men verneemt dat de schatkist wel 40 millioen zou winnen, door de niet-aanbieding van een groot getal inschrijvingen; de reductie zelve zou voor het land eene besparing van wel honderd millioenen opleveren, wanneer men het vroeger door den heer *Humann* gemaakte plan volgde.

— Volgens de jongste berigten uit Afrika is het gouvernement voornemens om Stora, eene goede haven ten westen van Bona en slechts op omtrent 20 uren afstands van Konstantine, te bezetten. De gemeenschap van de zee naar de laatstgenoemde plaats zou daardoor veel gemakkelijker worden gemaakt. — *Abd-el-Kader* had een zoon, slechts twee jaren oud, verloren, en was te dier zake met zijne familie naar Mascara vertrokken; spoedig zou hij echter naar Medeah terugkeeren. Uit Oran wordt voorts van den 1sten gemeld, dat de luitenant-generaal *Bugeaud* op eene rondreise door het gewest, den 23sten October te Mostaganem, vernomen had, dat de kommandant *Menonville*, die eene zending bij *Abd-el-Kader* vervulde, zich voor het hoofd had geschoten. De generaal had op de tijding daarvan den eskadron-overste *Arzew* bij den Emir afgevaardigd, om naar de reden van den zelfmoord onderzoek te doen.

Van den 19den November.

Er is kwestie om den generaal *Sebastiani* in de ambassade te Londen te doen vervangen, alwaar de teringachtige staat in welke hij zich bevindt, hem belet zich met de diplomatieke aangelegenheden bezig te houden. Men kent nog den naam niet, van dengenen, dien de heer *Mole* in plaats van den generaal *Sebastiani* naar Londen wil zenden. Sedert lang is daartoe sprake van den hertog de *Braglie*, en men zegt op nieuw, dat daartoe aan hem openingen zijn gedaan.

Het schijnt overigens, dat men bedacht is, om tegen het einde der maand Januarij talrijke mutatiën in het personeel der ambassades te maken. De heer de *St. Aulaire* te Weenen, en de heer *Montebello* te Bern, zijn steeds aangeduid als van residentie te zullen veranderen. De eerste zou naar Petersburg worden gezonden, indien althans het ministerie mogt voegzaam achten aan den heer de *Barante* eenen opvolger te geven, bij de tegenwoordig weinig vriendschappelijke betrekkingen van Frankrijk met het kabinet van Petersburg. De tweede genoemde zoude in ambassade naar Napels worden gezonden.

Men verneemt, dat *Oraa Valencia* te hulp trekt, hetwelk door *Ca-brera* wordt bedreigd; terwijl *Espartero* te Pampeluna gereed is de ondernemingen der Carlisten tegen die plaats af te weren. Overigens schijnt het voornamelijk doel, waarmede de graaf van *Luchana* zijne rigting naar de hoofdstad van Navarra genomen heeft, te bestaan in het voortzetten zijner militaire straf oefening op de moordenaars van *Saarsfield*; zoo als hij dit reeds tegen die van *Escalera* heeft bewerkstelligd.

's GRAVENHAGE, den 20sten November.

In het laatst uitgebragte, thans gedrukte algemeen verslag, wegens den staat van het instituut voor doofstommen te Groningen, komt eene opgave voor van de kweekelingen, welke gedurende het zeven en veertigjarig bestaan van het Instituut ontslagen, of, voor hun ontslag, overleden zijn. Daaruit blijkt dat 468 kweekelingen ontslagen zijn, als: 362 bekwaam om in de maatschappij te verkeerem; 26, die geene vorderingen meer konden maken om bijzondere redenen; 29, wegens bekrompene verstandelijke vermogens; 6, uit hoofde van zinneloosheid; 9 wegens aanhoudende ziekelijkheid, en 36 overleden. Deze kweekelingen behoorden te huis: 17 in de provincie Noord-Brabant, 1 in Limburg, 28 in Gelderland, 94 in Zuid-Holland, 112 in Noord-Holland, 7 in Zeeland, 20 in Utrecht, 57 in Vriesland, 30 in Overijssel, 78 in Groningen, 20 in Drenthe, en 4 buiten het rijk.

Gedurende het schooljaar van 1836—1837 zijn onderwezen 136 kweekelingen, waarvan er in 1837 opgenomen waren een kweekeling; in 1829, 38; in 1830, 17; in 1831, 28; in 1832, 17; in 1833, 13; in 1834, 18; in 1835, 21; in 1836, 14, en in 1837, 1.

AMSTERDAM, den 20sten November.

Men meldt, dat de schipbreukelingen van de stoomboot *Willem I*, welke in den Indischen Archipel is verongelukt, allen zijn gered.

HAARLEM, den 21sten November.

Bijzondere omstandigheden nopens de redding der schipbreukelingen van het stoomschip *Willem I*, waren laatstelijk te Batavia nog niet bekend. Alleen wist men, dat de schipbreukelingen 35 dagen op de koraalplaat *Lucipara* hadden doorgebracht, en vooral in de laatste dagen met het grootste gebrek te worstelen hadden gehad; zij hadden zich ten laatste met één kelkje water daags moeten behelpen.

ARNHEM, den 21sten November.

Wij vernemen, dat alhier door twee onzer stadgenooten, de heeren *J. A. Krajenbrink* en *R. B. de Roos*, is tot stand gebragt een genootschap, ten doel hebbende het daarstellen van eene gelegenheid voor deszelfs leden tot beoefening der *wiskunde*. Hetzelve telt reeds bijna een twintigtal werkende leden, welke in een der lokalen van de teekenschool, daartoe door de directie van het genootschap *kunst-oefening* voorloopig afgestaan, vergaderen, en onderscheidene honoraire leden of begunstigers uit de voornaamste ingezetenen dezer stad.

— Gisteren avond is per stoomboot alhier uit Berlijn aangekomen *Z. Exc.* de graaf van *Wylich und Lottum*, kamerheer van *Z. M.* den Koning van Pruisen, en gevolmagtigd minister bij het Nederlandsche hof. Na bij den heer *Sandersleben*, in het hôtel het Zwijnshoofd, nachtverblijf gehouden te hebben, is *Z. Exc.* heden morgen naar 's Gravenhage vertrokken.

— Op aanstaanden Vrijdag, den 24sten dezer, zullen er, des middags ten 12 ure, ten huize van den kastelein *Florussen*, aan de Steenstraat alhier, verkocht worden eenige op reform gestelde Paarden, afkomstig van de Afdeling Kurassiers No. 1. — Een uur voor de verkoop zijn de Paarden op de verkoopplaats te zien. —

— Door den Kolonel Directeur van 's Rijks Stoeterij te Borkulo zullen op den 7den der volgende maand, ten huize van *A. Martens* aldaar, des morgens ten 10 ure, verkocht worden vier Hengsten, vijf Ruinen, — waaronder een jarig Veulen, — eene dragtige Merrie, en twee Merrie-Veulens; — voorts eenig oud Harnachement, Slat- en Poetsgereedschappen.

— Het Stedelijk Bestuur van Nijkerk, op de Veluwe, zal den 30sten dezer, des voormiddags, op het Raadhuis, aanbesteden: het maken van eene Ebdeur aan de zeesluis; van eene Schuitenloots bij de Stadsverf van vijf Ramen, en van vijf Noodbalken; — voorts verpachten het bouwen der Bank van Leening voor den tijd van zes jaren, en de opbrengst der Marktgeden; — en eindelijk verkoopen twee oude Sluisdeuren, eene Wip, en eenige afbraak. — Nadere inlichtingen omtrent deze aanbesteding, verpachting en verkoop kan men bij den heer *J. Jurling* te Nijkerk bekomen.

AMSTERDAM den 21sten November.

Beurs van 20 November.

Buitenlandsch nieuws was er heden volstrekt niets.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. Onze handelaars volgen de impulsie der vreemde beurzen; en daar voornamelijk Hollandsche effecten aan de Engelsche als ook aan de Duitsche beurzen gewild waren, zoo verkeerden genoemde schuldbrieven ook hier in eene zeer willige stemming; $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, veel gedaan; 5 pCt. stegen van $101\frac{1}{2}$ tot $101\frac{3}{4}$, doordien voor Engelsche

rekening nog al wat gekocht werd; Kansbiljetten zijn met $22\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{2}$ betaald; beide Syndicaats iets vaster, en oude met $93\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; nieuwe met $76\frac{1}{2}$ betaald; belangrijk was de vooruitgang der oude aandeelen Handelsmaatschappij, en dezelve zijn op nieuw 3 pCt. gestegen, van $168\frac{1}{2}$ tot $171\frac{1}{2}$; onder de oorzaken van dezen spoedigen vooruitgang wilde men ook weten, dat het reeds lang besprokene Handels-tractaat tusschen Groot-Britannië en Oud-Nederland tot wederzijds genoegen gesloten was; de stemming voor Spoorweg-aandeelen bleef lusteloos; die op Haarlem zijn op nieuw van 155 tot 151 achteruitgegaan; op Rotterdam onveranderd, 117 à 116.

Spanje. Ardoins $20\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$ bij weinig affaire.

Rusland. Oude en nieuwe Russen $104\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; van 1831 en 1833 eenige postjes à $96\frac{1}{2}$ en ook à $\frac{7}{8}$ gedaan; Roebels iets vaster en à $66\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{2}$ afgegeven; Certificaten 67 à $\frac{1}{8}$.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek onveranderd à $100\frac{3}{4}$ en à $\frac{1}{2}$.

Brazilië van 100 pond $85\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; dito van 200 pond $83\frac{1}{2}$.

Columbia $18\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$; *Peru* $14\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$; Blaauwe Grieken van 100 pond flauw, en met $16\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, 17 betaald; Roode Grieken eenige stukken à 13 pCt. afgegeven; de oorzaak dezer verflauwing moet in de Engelsche prijzen gezocht worden; dezelve kwamen zeer laag van Londen af.

Beurs van 21 November.

Ook heden zijn wij van nieuwstijdingen ontbloot; te Londen waren Zaterdag alle verschillende vreemde als ook binnenlandsche effecten iets flauwer; het Parlement is geopend en tegen den 20sten verwacht men de openingsrede door de Koningin in persoon. Het hooge standpunt der 3 pCt. Fransche Consols laat verwachten, dat voornoemde aanspraak niet ongunstig uitvallen zal.

Het handeldrijvend publiek blijft gespannen, of het plan van reductie te Parijs zal doorgaan of niet.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. openden $53\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, en bleven $53\frac{3}{4}$ bij minder affaire dan gisteren; 5 pCt. $101\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, en op laatstgenoemden prijs gebleven; Kansbiljetten $22\frac{1}{2}$ bij geringen omzet; oud Syndicaat $93\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ iets omgezet; in nieuw geen handel; belangrijk waren de variatien in oude aandeelen Handelsmaatschappij: van den openingsprijs 172, klom dit effect tot $173\frac{1}{2}$, viel tot 171, klom weder tot 172, en bleef $171\frac{1}{2}$; in 5 pCt. Oost-Indië is iets à $100\frac{1}{2}$ en ook à $100\frac{3}{4}$ gedaan; naar Spoorweg heerschte levendige vraag, en Haarlemmer zijn van 152 tot 160 toe gestegen, en bleven op deze hoogte; Rotterdam 117, 118, 119 en 120 gedaan, en 119 gesloten.

Spanje. Ardoins $20\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$; Passive $4\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$.

Alle Russische en Oostenrijksche als gisteren.

Van Zuid-Amerikaansche waren Brazilianen flauw, en met $83\frac{1}{2}$ betaald, zonder dat eene bepaalde oorzaak voor dezen niet ongevoeligen achteruitgang bestaat; *Columbia* $18\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; *Pern* $14\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$.

Mengelwerk.

Muntstelsel.

Ter gelegenheid van de behandeling van de begrootings-wetten voor den jare 1838, is, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, door den heer *WARIN* overgelegd de volgende belangrijke

NOTA.

« In de aanspraak van den minister van financiën, bij het overbrengen der thans in deliberatie zijnde ontwerpen van wetten, is, onder anderen, gewag gemaakt van de herziening van het muntstelsel.

De ondergeteekende heeft uit de gezegden van den minister met bedroefing begrepen, dat men blijft raadplegen, terwijl er weinig hoop overschiet, dat men besluite tot den voortgang van het werk. Nog meer bedroefing gevoelt hij bij het herlezen van die gezegden, wanneer hij die vergelijkt met de dringende nota, welke hij gevoegd heeft bij het proces-verbaal der beraadslagingen van de eerste afdeeling, gehouden den 26sten en 27sten October 1835.

Wat toch zegt de minister?

« Met de herziening van het muntstelsel, houdt de regering zich ernstig bezig. De staats-commissie, welke dit aangelegen onderwerp heeft onderzocht en behandeld, heeft deswege haar verslag uitgebragt; hetzelve heeft tot overwegingen, ook tot nasporingen buiten 's lands, aanleiding gegeven. Of de tegenwoordige zitting nog hiaraan zal kunnen worden toegewijd, is onzeker; het is eene zaak, die eene bepaalde kennis en veel behoedzaamheid vordert, en in welke vooral men zich behoort te wachten van overhaaste stappen te doen.»

Eene ernstige herziening alleen geeft geen hoop op voortgang; zij geeft die veel minder in verband met hetgeen daarna gezegd wordt. Eene ernstige herziening kan er toe leiden, dat men onvolmaaktheden ontdekt, terwijl men volmaaktheid verlangt: of dat men tegen zwaarigheden opziet, besluiteloos blijft, en het kwaad laat verergeren zonder iets wezenlijks te doen om hetzelve te stuiten.

Ja, munt is niet vrij van onvolmaaktheden, en de noodzakelijke maatregelen tot regeling van ons muntstelsel zijn er ook niet vrij van

maar geene van die onvolmaaktheden is zoo groot, dat daarom de regeling van het *muntstelsel* behoeft uitgesteld te worden.

Ja, er bestaan zwaarigheden, maar geene van dezelve is onoverkomelijk. En welke onderneming ter wereld gaat niet met zwaarigheden vergezeld?

Het kwaad is zoodanig, dat hetzelfde uit zijnen aard bestendig verergert, en niet kan gestuit worden dan door krachtige maatregelen der regering. Niet krachtig om te bedwingen hetgeen niet onbedwingbaar is; neen! krachtig om uit te voeren hetgeen uitvoerbaar is. Niet krachtig om den ingezetenen te noodzaken te ligte munt voor volwgige aan te nemen; maar krachtig om te voorkomen, dat niet het noodlottige oogenblik ons overvalle, wanneer het vertrouwen, op de regering zal zijn verdwenen; het vertrouwen, namelijk, dat de regering de slechte munt, met welke zij zelve zoo veel betaald heeft, zal intrekken en door goede munt zal doen vervangen; het noodlottige oogenblik, wanneer een ieder zal weigeren te ligte munt aan te nemen, terwijl er geen goede munt zal voorhanden zijn.

Het vooruitzigt is schrikbarend. De wanorde, die alsdan zal plaats hebben, is niet te overzien: en dat vooral ten koste van den eenvoudigen middenstand, die zoo talrijk, zoo achtenswaardig is; ten koste van de kern der welvaart van ons Vaderland.

Degenen, die het in hunne magt hebben het dreigende onheil te voorkomen, doch zulks niet doen, schijnen niet in te zien hoe groot de verantwoordelijkheid is, welke zij door hun verzuim op zich laden.

Al weder zijn twee jaren verlopen, en nog is geen stap gedaan om door gemeen overleg van den Koning met de Staten-Generaal te beslissen, welke der beide edele metalen, het goud of het zilver, tot standaard der munt zal dienen; geene wet bestaat er, gelijk er eene noodzakelijk dient vooraf te gaan, om te strekken tot regel bij het vervaardigen der nieuwe stempels.

Al weder zijn twee jaren verlopen en er is geen enkele steen gelegd tot uitbreiding der muntfabriek, en tot het dragen der nieuwe werktuigen, die noodzakelijk dienen te bestaan om de hermunting te kunnen verrigten.

Twee jaren zijn weder verlopen en nog ziet men geene voorbereidselen, terwijl de hermunting reeds in volle werking had kunnen zijn.

De bovengenoemde heeft een jaar geleden gezwegen, omdat hij toen meer dan tegenwoordig hoop had op voortgang: hij heeft vervolgens gezwegen, omdat de minister van financiën was overleden; doch thans, nu een nieuw minister reeds sedert meer dan vier maanden aan het hoofd van het departement staat, en alles doet schijnen dat geen voortgaan zal gemaakt worden, thans acht hij zich verplicht, nogmaals met aandrang te verzoeken, dat voortgang gemaakt worde met het regelen van ons *muntstelsel*.

Hij erkent gaarne, met Zijne Excellentie, dat het is eene zaak, die eene bepaalde kennis en veel behoedzaamheid vordert, en in welke vooral men zich behoort te wachten van overhaaste stappen te doen. Maar hij denkt, dat er tusschen overhaasting en besluiteloos raadplegen een heilzame middenweg is. Ook verwacht hij niet, dat de minister zelf den last op zich neme van het besturen der intrekking van de oude en bezorging der nieuwe munt. Hij weet te wel, uit eigen ondervinding, dat men niet te veel door andere bezigheden moet worden afgetrokken, wanneer men in het geval is een werk aan te vatten, hetwelk, eens begonnen zijnde, met beleid en volharding moet worden doorgezet. Maar hij denkt, dat in dit land geen gebrek is aan mannen, die, in de kracht van hun leven, met de bepaalde kennis de noodige behoedzaamheid paren. Het komt slechts aan op het kiezen van een geschikten man, en dat men hem in de gelegenheid stelle goed te kunnen werken." (Was geteekend) WARIN.

De Laffen in den lande.

In een vorig artikel werd er een en ander gezegd betrekkelijk de *Flaauwen in den lande*; thans willen wij met een paar woorden van de *Laffen in den lande* gewagen. Ook van dezen zijn er twee hoofdsorten: de eene wier lafheid verontschuldiging, de tweede wier lafheid niets dan diepe verachting verdient. De eersten meenen het goed met den lande, en zouden gaarne, met woord en daad, het hunne bijdragen tot deszelfs welzijn; gaarne toejuichen den openhartigen mond, die de waarheid durft zeggen, ook waar zij hem benadeelen kan: doch een overdreven ontzag voor de magt, zelfs waar zij hare palen overschrijdt, legt hun het stilzwijgen op; zij houden zich stil uit schroomvallige vrees voor de *Vetweiders* des landes, die allen rustverstoorders noemen, welke hunne invretende rust, de rust van den ak op de bloem, verstoren, door afschaffing te begeeren der misbruiken, waarvan zij leven, en welke zij verdedigen onder de woorden van oude instellingen, van orde, van wettigheid, van eerbied voor den wil des Konings, — alsof ooit onze Koning misbruiken kon willen! Voornoemde *Laffen in den lande* verdienen eenige verontschuldiging; want hunne lafheid spruit slechts voort uit eene aangeborene zwakheid of kortzigtigheid. Mogen zij evenwel bedenken, dat zij, door zich schijnbaar aan de zijde der *Vetweiders* te scharen,

hunne zwaarte voegen bij den ballast, die het schip van staat buitendien reeds met zinking bedreigt!

Maar eene andere soort van *Laffen in den lande*, de veel gevaarlijker *Laffen*, en die niets dan verachting verdienen, zijn de zoodanigen, welke bedacht dat men hen uit de vette posten, waarin zij gekropen zijn of waarin zij nog wenschen te kruipen, wil verdrijven, — zoodra zij eene vrije stem hooren, dezelve niet kunnende weerleggen, haar belasteren, uit eenen schuithoek, van ter zijde, met aanduidingen en zoogenaamde steken onder water; gelijk de adder, die uit het verborgen zijn venijn schiet, maar het niet waagt zijnen vijand onder de oogen te treden. Dusdanige *Laffen* geraken in woede, zoodra eene vaderlandlievende pen het waagt, de misbruiken aan te tasten, die hun voedsel zijn, hunne hoop, voor zich en hunne verwanten. Zij zouden zoo gaarne wederleggen, maar de waarheid is te zeer in het oogspringend; zij kunnen niet. Zij zouden zoo gaarne de pen gewelddadig verbreken; zij durven niet. Krimpande van nijd en angst, kunnen zij evenwel hun venijn niet inhouden: zij hebben gehoord — doch zij kunnen er niet voor instaan, willen dus niet genoemd zijn — zij hebben gehoord, van iemand die het wel kon weten, dat hij zeker meende te wezen, dat een zeer geloofwaardig persoon vernomen had, dat het wel zou kunnen gebeuren dat die of die man, van wien men beweert dat hij te voren, jaren geleden, diefstal en moord pleegde, wel de schrijver zou kunnen zijn van die revolutionaire artikels, welke klaarblijkelijk opruer en den ondergang des lands beoogen. — Nu loopt het sprookje van mond tot mond, want ontelbaar zijn de *Vetweiders*, en zij die het wenschen te worden; en eindelijk beginnen achtingswaardige menschen zelve er iets van te gelooven; immers: *Men noemt gaene koebont, als er geen vlekje aan is?*

Op die wijze, grachtste der lezers, kunt ook gij, morgen, worden bezwalkt; kan de deugd uwer vrouw, de eer uwer dochter worden bezoedeld. Beter dan nog geweld; want daartegen kan men zich verdedigen. Maar geweld vordert ten minste eenigen moed, en de kwaadwillige *Laffen in den lande* hebben niets dan laster.

Ministeriële Wensch.

(Ingezonden).

Zijne Excellentie de minister van financiën heeft in de vergadering der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van den 19den October 1837 den wensch geuit: dat de onderlinge eendragt van volksvertegenwoordigers en het bestuur, onder den goddelijken zegen, moge bijdragen tot verlichting der staatszorgen en tot opbeuring in de droefheid, welke het hoofd van den staat, weinige dagen geleden, is overkomen."

Die wensch werd uitgebragt bij het overbrengen der begrootingswetten voor het jaar 1838, in wezenlijkheid weinig verschillende van die voor het loopende jaar.

Onwillekeurig rijst bij de lezing daarvan de gedachte, of men daarmede op sommige leden der Kamer heeft willen influenceren, en de vesting alzoo bij verrassing wil innemen.

Doch, weg met die gedachte! artikel 84 staat toch in onze grondwet geschreven. — Geen provinciaal of bijzonder belang mag in aanmerking komen.

Wat beduiden echter de woorden van den minister? welke strekking kunnen zij hebben? en zijn zij dan niet schadelijk?

De eendragt tusschen de wetgevende en uitvoerende magt is wenschelijk, omdat *eendragt magt maakt*, en magt in eenen staat op eene redelijke wijze moet bestaan.

Maar hoe moet die eendragt worden verstaan? het moet zijn de zoodanige, die in het algemeen belang is, en die geene andere strekking kan hebben?

In dien zin schijnt de zaak ook door Zijne Excellentie verstaan te worden, want in de redevoering wordt slechts gesproken: dat de eendragt moge bijdragen tot verlichting van staatszorgen en tot leniging van droefheid; — en in dien zin is de geuite wensch prijzenswaardig, en draagt de bliken van goedhartigheid.

Maar zoude de wensch ook in de uitkomst eene andere strekking kunnen hebben, en alzoo *alleen* tot verlichting en leniging kunnen leiden?

Het is zeker, dat sommigen het algemeen en bijzonder belang kunnen verwarren, en begrijpen dat het in de tegenwoordige omstandigheden onbeleefd zoude zijn, de voordragt eener andere begrootingswet noodzakelijk te maken; de staatszorgen daardoor te vermeerderen en onzen politieken toestand te doen ophouden.

In dat geval is de wensch schadelijk, want *Nederland* wil vermindering van lasten en het einde van het *status-quo*; door die beleefdheid komt men niet tot het gewenschte resultaat.

Die beleefdheid is echter mogelijk en niet zonder voorbeeld, de jaarboeken der beraadslagingen van wetgevende vergaderingen leveren daarvan, helaas! de menigvuldige bewijzen op.

Niet zelden ziet men intrigue, believen van het bestuur, gemak de plaats van het algemeen belang innemen, en tot aanneming van anders onaannemelijke voordragten leiden.

Het zij verre van ons de mogelijkheid daarvan bij de Staten-Generaal

te onderstellen, maar het is nuttig de gedachte van het publiek daaromtrent bloot te leggen, en bij tijds te waarschuwen.

Voor al is die waarschuwing noodzakelijk bij de beraadslagingen over eene begroting, die men welligt wederom uit hoofde van den drang der omstandigheden zoude kunnen aanmerken, niettegenstaande men in het voorgaande jaar heeft verklaard de goedkeurende stem voor de laatstemaal aan eene dergelijke voordragt te geven.

Welligt zoude de natie dan niet zonder rede kunnen aanmerken: *Ziedaar de wensch van den minister van financiën in deszelfs kwade strekking bewaarheid*; — onze ongelukkige toestand verandert niet, en men doet niets tot redding.

De wensch is echter geuit en kan niet meer worden teruggenomen, anders ware zulks wel aan te raden.

Wij stellen er dan eene andere tegen over, dat namelijk de beraadslagingen der Staten-Generaal mogen strekken in het algemeen belang tot beëindiging der bestaande geschillen, tot bevordering eener vrijzinnige staatkundige hervorming en tot opbeuring der welvaart van de burgerij.

Aan de Redactie!

Meermalen is de aanmerking gemaakt, dat het niet zoo zeer de belastingen zelve zijn, welke de ingezetenen drukken en soms van het gouvernement afkeerig maken, als wel de vexatoire wijze van toepassing en uitvoering derzelve; meermalen ook is men, in de ontvouwing dezer waarheid, tot zaken, welke van minder algemeen belang schijnen, afgedaald; allezins billijk is het stelsel, dat een volk, hetwelk gewillig van de noodzakelijkheid daarvan, wederkeurig de bewijzen ontvangen moet van de zorgen, welke voor deszelfs belangen worden aangewend en ten minste van zijne gewigtige opofferingen die vruchten behoort te plukken, welke zonder belangrijke opoffering van de zijde des bestuurs verkregen kunnen worden.

Doch laat ik, in plaats van mij in wijsgeerige en staatkundige bespiegelingen te verdiepen, het eenvoudige geval, dat aan mijne gedachten deze wending gaf, onopgesmukt, zoo als het zich heden aan mij opdeed, mededeelen:

Een mijner pachters, in zijne betrekking van erfgenaam van eenen elders overledenen bloedverwant, eene volmagt nodig hebbende, begaf zich tot mij, om raad in deze voor hem netelige zaak. Ik zeide hem, dat hij zich naar het, drie uren verwijderde, registratie-kantoor moest begeven en daar een zegel van 21 centen halen, op hetwelk ik de verlangde volmagt zoude schrijven, terwijl ik hem tevens verzocht mij een paar zegels mede te brengen voor een huurcontract, dat ik met een anderen pachter wenschte aan te gaan. Tegen den avond kwam de man moede en bezweet van zijne reis terug en haalde den opgedanen buit voor den dag, mij tevens verbaasd te gemoet voerende: «maar, mijnheer, zie eens dat onnoozel stukje papier: het is zoo grijs en grof, dat onze winkelier B... er zakjes van zou plakken! Wat beteekent toch dat kladdige zwarte ding, daar onder het zegel? Het is alsof er letters in moesten staan, en kijk bid ik u, dien rand, die is zoo ruw alsof de ontvanger er aan geknabbeld had; voor éenen cent geeft onze meester mij een stuk papier, dat driemaal grooter en zesmaal witter is. Mij dunkt op zoo veel geld kon wel wat beter papier overschieten,» — en inderdaad het papier was van de allergrofste soort, het provinciaal stempel niet meer dan eene klad drukinkt, terwijl de randen allerruwst afgesneden waren. «Maar,» hernam de man, terwijl hij mij de zegels voor het huurcontract overgaf, «dat was nog slechts een begin; doch zie deze twee grootere papieren eens, die zijn er nog erger aan toe; zij kosten zamen zes gulden en eenige centen,» — en nu merkte ik, dat de ontvanger den man een paar zegels in de hand had gestopt, die jaren lang in zijn misschien niet zeer zuinelijk kantoor schenen gelegen te hebben, want zij waren bestoven, berookt, bevlekt en wat dies meer zij. De man vroeg mij om mededeeling van eenige bijzonderheden omtrent het doel en de strekking der zegels, en zeide na afloop van dezen cursus: «Het komt mij voor, dat deze belasting doelmatig en weinig drukkend is; maar het is toch schande voor ons en voor vreemdelingen, dat het land ons noodzaakt de belangrijkste dingen op zulk infaam papier te schrijven: zou daar niet iets aan te doen zijn?» — en ik nam dadelijk de pen op, met den wensch, dat de bekendmaking van deze eigenlijk onbeduidende zaak iets mogt toebrengen tot eene gunstige verandering in dezen.

H. V. H.

Waterhoogte voor Keulen.

19 November: 13 voet, 4 duim.

20 November: 12 voet, 8½ duim.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 21 Nov. 3 El 1 Palm 8 Duim; gewassen 0 Daim gevallen 14 D.

Den 22 Nov. 3 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 7 Daim gevallen 0 D.

Advertentiën.

† § † Op Maandag den 27sten November 1837, des avonds ten 6 ure, zal, in het Zwijnshoofd, te Arnhem, bij toeslag worden geveild:

† Een HUIS en ERVE, op de Koornmarkt, te Arnhem, Wijk C. No. 185; Kadaster Sectie O. No. 1693, in vroegere Nummers dezer Courant breeder omschreven. Ingezet op f 1407.

Nadere informatie te bekomen ten kantore van den Notaris Mr. G. VAN ECK, te Arnhem.

Verkoop.

De Notaris D. A. VAN MUNSTER, te Nijmegen, zal namens de Erfgenamen van wijlen de Hoogwelgeboren Jonkvrouwe CORNELIA MECHTILD BARONNESSE VAN LIJNDEN, om, op een nader te bepalen dag sinaal te worden verkocht, op hoogen doen inzetten.

10. Op Dingsdag, den 28sten November 1837, des voormiddags te tien ure ten huize van den kastelein A. VAN DER BREEDE N, te Ewijk, kanton Druten.

Een Parceel WEILAND, genaamd *Piekenbroek*, groot dertig Bunders, negen en zestig Roeden, en tien Ellen, gelegen in de gemeente Ewijk, kanton Druten, kadaster C No. 49 tot en met No. 54 en No. 79 tot en met No. 82;

En 20. Op Dingsdag den 4den December 1837, des voormiddags te tien ure, ten huize van de Erven AALBERTS te Elste De Bethanische ZAAD-, KOORN-, TABAK- en BLOEDTIEND, onder Zetten, kanton Elst, verdeeld in zeven Blokken, gaande uit ongeveer een honderd en zestig Bunders, en hebbende, de laatste tien Jaren door elkander gerekend, jaarlijks zuiver opgebracht. f 790,75

De noodige inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van bovengenoemden Notaris, alsmede bij de Heeren Notaris TAAIJ en advocaat SCHELDIUS te Arnhem.

† § † Ten overstaan van den Notaris Mr. W. BLOE-
† † MERS, te Doesborgh, zullen, ten huize van Mejuf-
§ vrouw de Wede. D HEIJDEMAN, in het
Hof Gelria aldaar, op den 23sten November 1837, des voormid-
dags om 11 ure, sinaal worden verkocht:

10. Een HUISJE en ERVE, staande binnen Doesborgh aan de Verbrande Straat, uitkomende aan den Wal, gemeekt Wijk B. No. 222, behoorende aan de Erven STEEDS en den 9den dezer maand, bij inzate gebracht op f 600.
en op regterlijke autorisatie:

20. Een hecht en wel ingerigt, ook voor handel en nering, welke daarin, sedert vele jaren, met goed succes gedreven wordt, — bijzonder gunstig gestitueerd HUIS en ERVE met TUIJN, staande en gelegen binnen Doesborgh, aan de Korte Kerkstraat, tegen over de Meipoortstraat, gemeekt Wijk C No. 384, behoorende aan de Erven J. G. GAUTZSCH en als boven bij inzate gebracht op f 2511.

Voorts zullen op Maandag den 27sten November daaraanvolgende, des nademiddags om 2 ure, in laatstgemeld pand, alsmede publiek worden verkocht, de aldaar voorhandene MEUBILIAIRE GOEDEREN, benevens TOONBANK, WINKEL, en WINKELGOEDEREN, bestaande voornamelijk in IJZERWERK en NEURENBURGER WAREN.

Nadere informatie te bekomen, ten kantore van genoemden Notaris BLOE-MERS. Brieven franco.

† § † De Notaris Mr. J. NIJHOEF, zal, op last van
§ † den Heer Mr. J. H. DONKER CURTIUS,
† Advocaat te Arnhem, als Curator over de vacante nalatenschap van den Heer L. G. DUSAUTOY, in het achterhuis van den Vergulden Arend, te Arnhem, op den 27sten dezer, des morgens ten elf ure, VENDUE houden van eenige KLEEDEREN en VERDEREN; een nur te voren te zien.

§ † § Men vraagt TE HUUR of TE KOOP, tegen Februarij of Mei 1838, een BUITENVER-
† BLIJF, geschikt voor den Zomer en Winter, met niet minder dan zes Kamers, en liefst met eene Stalling; gelegen aan eenen straatweg in de provincie Utrecht, Gelderland of Overijssel. Iemand hierop reflecteerende, wordt verzocht zich met juiste opgave van huur- of koop prijs, ligging, beschrijving van het huis, met gefrankeerde brieven te willen vervoegen bij den Boekverkooper JOHANNES MULDER, Kalverstaat bij den Dam No. 9, te Amsterdam onder Letter A. B.

† † § Door M. BALLOT, Boekhandelaar en Boek-
† § drukker te Deventer, zijn uitgegeven en alom verzonden,
† de navolgende voor St. Nicolaas-, Nieuwjaars-geschenken en prijzen, zeer geschikte werkjes:

I. DE SAVOIJ AARD, een verhaal voor de jeugd, naar het Hoogduitsch van H. GRÜNEWALD; met acht platen. f 1-25.
II. DE SART, het Verjaarsgeschenk. Een onderhoudend leerboekje tot nut der jeugd; met platen. f 0-80.
III. CASIMIR, of de twaalfjarige held, en LODEWYK of het liefdadige kind. Twee verhalen voor jongelingen; 2de druk f 0-70.

En worden met goed gevolg gedebitceerd:

10. RIEENZ I, de laatste der Tribuns, naar het Engelsch van E. LYTTON BULWER; 3 deelen met plaat. f 9-80.
(Men zie over dezen belangrijken geschiedkundigen roman, de Vaderlandsche Letteroefeningen 1837, N°. 3. — De Gids, nieuwe Vaderlandsche Letteroefeningen, N°. 9.)
20. VERZAMELING VAN OFFICIËLE RAPPORTEN, betreffende den oorlog op Java, in de jaren 1825—1830, voorafgegaan door aanmerkingen — en mededeelingen van den Generaal-Majoor NANUYS; 4 deelen. f 9 30.
(Zie de Gids, nieuwe Vaderlandsche Letteroefeningen; N°. 3.)
30. De kunst om rijk te worden. Naar het Hoogduitsch. f 1-90.
(Zie Letterlieverd Maandschrift 1836. — Recensent 1837, Junij N°. 6.)